

zouden er aan toe willen voegen dat achter de conclusie van de commissie die na de oorlog Hey's beleid te beoordelen kreeg (de commissie-Fentener van Vlissingen): dat deze z.g. *Ost-Aktion* door Nederlandse tegenwerking 'op een fiasco uitgelopen' zou zijn¹, een vraagteken geplaatst moet worden. Er is wel degelijk veel voor het Oostelijk front bijeengebracht. Hey vond, zoals hij enige tijd later aan zijn relatie Müller-Lehning schreef, 'het resultaat van de inzameling zeer goed.'² Daardoor was hij er ook onder verwijzing naar de noden van 'zuigelingen, mijnwerkers, schippers enz.'³ in geslaagd, van Seyss-Inquart gedaan te krijgen dat ca. de helft van de ingezamelde goederen in Nederland mocht blijven. Ook Hirschfeld had daarop aangedrongen.

Seyss-Inquarts 'vrijgevigheid' kan samengehangen hebben met het feit dat hij ten behoeve van de militairen van het Oostelijk front de hand had kunnen leggen op textielgoederen waarmee het Distex niet te maken had en die bij uitstek voor het Oostelijk front geschikt waren, nl. alle textielreserves van de Nederlandse Arbeidsdienst: 35 000 stuks ondergoed, 20 000 paar sokken, 30 000 wollen dekens.

Er werd door het Distex in totaal voor een waarde van f 4,3 mln aan wollen goederen ingezameld. Tot de partijen die de *Rüstungsinspektion* behield, behoorden 40 000 stuks ondergoed, 17 000 pullovers, ruim 60 000 paar kousen en sokken, bijna 190 000 oor- en hoofdverwarmers, 50 000 sjaals en dassen en 40 000 wollen dekens. Die partijen werden in Enschede en Tilburg opgeslagen. Het transport werd bemoeilijkt door de strenge vorst. Anderhalf jaar later ging het magazijn te Enschede (waar de goederen van de *Ost-Aktion* nog steeds lagen!) door een Geallieerd bombardement in vlammen op, dat te Tilburg werd, aldus Swarttouw, 'in de loop der jaren voor verschillende doeleinden leeggehaald'⁴; vermoedelijk geschiedde dat hoofdzakelijk ten behoeve van Nederlandse bombardementsslachtoffers.

★

In '42 richtte de *Organisation Todt* in het kader van de bouw van de *Atlantik-wall* in Nederland een aantal barakkenkampen in. Van Hitler had Seyss-

¹ Rapport, 31 jan. 1946, van de commissie-Fentener van Vlissingen aan de minister van handel en nijverheid, p. 4 (Doc I-689, a-5). ² Brief, 10 maart 1942, van H. G. Hey aan H. W. Müller Lehning aangehaald in diens brief aan Mussert, 14 maart 1942 (NSB, 20 f). ³ A.v. ⁴ Swarttouw: *De textielvoorziening . . . 1940-1945*, p. 455.